

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Literatura najnowsza V (Konwersatorium), PG_00145367						
Kierunek studiów	Sztuka kreatywnego pisania (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Anna Filipowicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		34.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z wiedzą o polskiej literaturze najnowszej, jej krytyce (wraz z kontekstami teoretycznymi) i wybranych problemach współczesnego życia literackiego (formacje i środowiska literackie, debaty i polemiki, nagrody literackie, działalność wydawnictw i instytucji kultury).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SKPL3_U02] Potrafi wykorzystywać metody i teorie literaturoznawcze i kulturowe do tworzenia interpretacji i ocen tekstów literackich.	K_U02 -student/studentka potrafi wykorzystywać metody i teorie literaturoznawcze i kulturowe do tworzenia interpretacji i ocen tekstów z zakresu najnowszej krytyki literackiej i współczesnego życia literackiego;	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SKPL3_W05] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym najważniejsze najnowsze dzieła współczesnej literatury i sztuki światowej, polskiej i regionalnej, posiłkując się ustaleniami literaturoznawstwa.	K_W05 -student / studentka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane dzieła z zakresu najnowszej krytyki literackiej i współczesnego życia literackiego oraz dysponuje wiedzą o ich specyfice problemowej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[SKPL3_U08] Potrafi tworzyć merytoryczną argumentację w polemikach i debatach, wykorzystując m.in. dyskurs literaturoznawstwa i współczesnej humanistyki.	K_U08 - student/studentka potrafi tworzyć merytoryczną argumentację w polemikach i debatach na temat tekstów z zakresu najnowszej krytyki literackiej i współczesnego życia literackiego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SKPL3_W09] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ważniejsze, odnotowywane przez literaturoznawstwo współczesne, zjawiska w literaturze, kulturze i sztuce polskiej i powszechnej.	K_W09 - student/studentka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zjawiska kulturowe będące ważnym kontekstem dla najnowszej literatury polskiej i powszechnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[SKPL3_K02] Jest gotów do konfrontowania i weryfikowania oceny własnych i innych prac artystycznych, krytycznych i użytkowych w oparciu o merytoryczne opinie specjalistów, w tym z zakresu literaturoznawstwa.	K_K02 - student/studentka jest gotów/gotowa do konfrontowania i weryfikowania wartości dzieł krytycznych (z zakresu najnowszej krytyki literackiej i współczesnego życia literackiego) w oparciu o merytoryczne opinie specjalistów	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	rok 1989 jako cezura epoki; nowe zjawiska i dyskursy krytyczne przełomu XX i XXI wieku (historycznoliterackie, filozoficzne, socjologiczne); najważniejsze literackie debaty i polemiki, wybrane formacje i środowiska literackie; rynek wydawniczy i czasopisma literackie; ogólnokrajowe i lokalne nagrody literackie; przeobrażenia statusu literatury i oczekiwań odbiorczych w dobie współczesnych wyzwań ekonomicznych i technologicznych		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Przygotowanie prac częściowych	51.0%	30.0%
	Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	51.0%	50.0%
	Systematyczne przygotowanie oraz aktywny udział w dyskusji na zajęciach	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	o wyborze lektur decyduje prowadzący: krytyka literacka: 20 lat literatury polskiej 1989-2009. Idee, ideologie, metodologie, red. A. Galant i I. Iwasiów. Szczecin 2008. Była sobie krytyka Wybór tekstów z lat dziewięćdziesiątych i pierwszych, wstęp D. Nowackiego i K. Uniłowskiego, Kraków 2003. P. Czapliński, P. Śliwiński, Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji, Kraków 1999. P. Czapliński, Ślady przełomu. O prozie polskiej 1976-1996, Kraków 1997 (lub Ruchome marginesy. Szkice o literaturze lat 90., Kraków 2002) P. Dunin-Wąsowicz, Oko smoka: literatura tzw. pokolenia brulionu wobec rzeczywistości III RP, Warszawa 2000. J. Jarzębski, Apetyt na przemianę, Kraków 1997. współczesne życie literackie: I. Adamczewska, Pisarz w mediach masowych, czyli autentyzm jako literacki chwyt (auto)promocyjny, Teksty Drugie 2012, nr 6. R. Chartier, Czy książki wywołują rewolucje? Szkice z historii książki, lektury i kultury piśmiennej, Warszawa 2019. Co dalej, literaturo? Jak się zmienia współcześnie pojęcie i sytuacja literatury, red. A. Brodzka-Wald, H. Gosk i A. Werner, Warszawa 2008. P. Czapliński, Powrót centrali. Literatura w nowej rzeczywistości, Kraków 2007 P. Czapliński i in., "Literatura w uścisku mediów", Res Publica Nowa 2000, nr 7. G. Jankowicz, J. Sowa, Płynne formy celebracji: Festiwale a polskie pole literackie, "Studia Litteraria et Historica", 2017, nr 6. L. J. Miller, Kultura komercyjna jako źródło cierpień", przeł. W. Szwebs, M. Tabaczyński, w: Socjologia literatury. Antologia, red. G. Jankowicz, M. Tabaczyński, Kraków 2015. D. Nowacki, Zawód: czytelnik. Notatki o prozie polskiej lat 90, Kraków 1999 lub Kto im dał skrzydła, Katowice 2011. Obraz literatury w komunikacji społecznej po roku '89, red. A. Werner, T. Żukowski, Warszawa 2013
-----------------------	-------------------------	--

Uzupełniająca lista lektur	P. Bogalecki, Szczęśliwe winy teolingwizmu. Polska poezja po roku 1968 w perspektywie postsekularnej, Kraków 2016 B. Bodzioch-Bryła, Sploty, przepływy, architek(s)tury. Polska e-poezja w dobie procesualności i konwencji, Kraków 2019. P. Casanova, Światowa republika literatury, przeł. E. Gałuszka, A. Turczyn, Kraków 2017 P. Czapliński, Efekt bierności. Literatura w czasie normalnym, Kraków 2004. A. Dziadek, Projekt krytyki somatycznej, Warszawa 2014. Formy (nie)obecności. Szkice o współczesnej poezji kobiet, red. J. Grądział-Wójcik, A. Kwiatkowska, E. Sołtys-Lewandowska, Kraków 2018. K. Koziołek, Czas lektury, Katowice 2017. I. Iwasów, Rewindykacje. Kobieta czytająca dzisiaj, Kraków 2002. J. Jarzębski, Apetyt na Przemianę. Notatki o prozie współczesnej, Kraków 1997. M. Kisiel, Świadectwa, znaki. Głosy o poezji najnowszej, Katowice 1998. J. Kornhauser, Poezja i codzienność, Kraków 2003. J. Łukasiewicz, Ruchome cele, Warszawa 2003. K. Maliszewski, Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy. Szkice o nowej poezji, Bydgoszcz 1999 (lub Zwierzę na J. Szkice o wierszach i ludziach, Wrocław 2001). T. Mizerkiewicz, Stylizacje mityczne w prozie polskiej po 1968 roku, Poznań 2001. A. Nęcka, Starsze, nowe, najnowsze. Szkice o prozie polskiej XX i XXI wieku, Katowice 2010. J. Orska, Liryczne narracje. Nowe tendencje w poezji polskiej 1989-2006, Kraków 2006. U. Pawlicka, (Polska) poezja cybernetyczna. Konteksty i charakterystyka, Kraków 2012. (P)o zaborach, (p)o wojnie, (p)o PRL. Polski dyskurs postzależnościowy dawniej i dziś, red. H. Gosk, E. Kraskowska, część V: (P)o PRL. J. Sławiński, Zanik centrali, Kresy 1994, nr 18. M. Stala, Druga strona. Notatki o poezji współczesnej, Kraków 1997.
----------------------------	--

		P. Śliwiński, Przygody z wolnością. Uwagi o poezji współczesnej, Karków 2002 A. Świeściak, Lekcje nieobecności. Szkice o najnowszej poezji polskiej (2001-2010), Mikołów 2010. B. Warkocki, Homo niewiadomo. Polska proza wobec odmienności, Warszawa 2007. K. Uniłowski, Kup pan książkę! Szkice i recenzje, Katowice 2008.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	znaczenie roku 1989 jako cezury epoki; nowe zjawiska i dyskursy krytyczne przełomu XX i XXI wieku (historycznoliterackie, filozoficzne, socjologiczne); najważniejsze literackie debaty i polemiki, wybrane formacje i środowiska literackie; rynek wydawniczy i czasopisma literackie; ogólnokrajowe i lokalne nagrody literackie; przeobrażenia statusu literatury i oczekiwań odbiorczych w dobie współczesnych wyzwań ekonomicznych i technologicznych.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.